

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТАУ
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ІНФАРМАЦЫЯ ПА ТЭЛЕФОНЕ

— новы і надзейны спосаб атрымаць звесткі аб кніжных навінках, што паступілі ў гандлёвую сетку Мінска за апошні тыдзень. Для гэтага дастаткова набраць нумар тэлефона-аўтаадказчыка 25-23-19. У панядзелак і аўторак вас пазнаёмяць з новымі выданнямі грамадска-палітычнай літаратуры, у сераду і чацвер — з навукова-тэхнічнымі выданнямі, у пятніцу — з кнігамі па пытаннях культуры і адукацыі, фізкультуры і спорту, навукова-папулярнай медыцынскай і сельскагаспадарчай літаратурай.

А па тэлефоне 25-12-84 работнікі даведачна-інфармацыйнага аддзела Мінаблкігагандлю дапамогуць вам адшукаць патрэбнае для работы спецыяльнае выданне, параць падборкі літаратуры па патрэбнай тэме.

Многіх кнігалюбаў цікавяць таксама выданні, якія можна набыць у абмен на талоны за здадзеную макулатуру. Тэлефон-аўтаадказчык 25-13-13 тасць звесткі аб наяўнасці гэтых кніг у тых ці іншых магазінах горада.

С. ДАШЧЫНСКАЯ,
рэдактар аддзела прапаганды
кнігі Мінаблкігагандлю.

ПРАБЛЕМЫ ЎДАСКАНАЛЕННЯ

крымінальна-працэсуальнага заканадаўства Беларускай ССР былі гэмай навукова-практычнай канферэнцыі, якая адбылася на юрыдычным факультэце. Арганізатарамі канферэнцыі былі Міністэрства юстыцыі БССР, Навукова-даследчы інстытут судовых экспертаў (НДІСЭ), Міністэрства юстыцыі Беларускай ССР і юрыдычны факультэт.

Адкрыў канферэнцыю намеснік міністра юстыцыі БССР В. А. Сукала. З дакладамі выступілі прафесары Я. А. Мацвіенка, А. В. Дулаў, Н. І. Парубаў, дэкан факультэта дацэнт В. Г. Ціхіня, дырэктар НДІСЭ В. П. Іваноў і іншыя. На канферэнцыі былі прыняты рэкамендацыі па далейшаму ўдаканаленню крымінальна-працэсуальнай дзейнасці органаў расследавання, суда, пракуратуры, адвакатуры і іншых праваахоўных органаў.

Па матэрыялах канферэнцыі выданы зборнік дакладаў і выступленняў удзельнікаў канферэнцыі.

А. ДАНИЛЕВІЧ,
М. ЧУДАКОЎ,
дацэнты юрыдычнага
факультэта.

З НОВЫМ ГОДАМ, ТАВАРЫШЫ!

АПОШНІЯ ЛІСТКІ засталіся ў старым календары. Апошнія дні адыходзячага года. Шумныя, мітуслівыя, перапоўненыя клопатамі і хваляваннямі. Як хутка яны праляцяць!

Надыдзе ноч, урачыстая і загадкавая, як і любая пераднавагодняя ноч. Раптам разам заціхне звычайны кругаварот будняў. Застануцца ў мінулым усе пераднавагоднія хваляванні, і мы яшчэ раз у цішы апошніх мінут старога года ўспомнім усё, што прынес нам адыходзячы ў гісторыю год тысяча дзевяцьсот восемдзiesiąт чацвёрты, якім ён быў для нас.

А зараз яшчэ ёсць час, каб азірнуцца назад, у дзень учарашні, падвесці вынікі самаадданай працы, ацаніць той уклад, які ўнёс кожны ў агульную справу — справу росквіту нашай любімай Радзімы, далейшага павышэння жыццёвага ўзроўню савецкіх людзей.

Сёння можна з упэўненасцю сказаць, што год мінулы быў для нас годам новых дасягненняў і перамог у розных сферах нашага шматграннага жыцця. Пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада наш народ зрабіў значны крок наперад у эканамічным і сацыяльна-палітычным развіцці. Значна палепшыўся дабрабыт народа, выраслі гарады і пасёлкі, уступілі ў строй новыя фабрыкі і заводы, гасцінна адчынілі дзверы новыя школы, сярэднія і вышэйшыя навучальныя ўстановы.

Зараз толькі ў сталіцы нашай рэспублікі, горадзе-героі Мінску, налічваецца больш дзесятка ВНУ. І сярод іх вядучае месца, безумоўна, належыць БДУ імя У. І. Леніна. Наш універсітэт па праву лічыцца флагманам вышэйшай школы рэспублікі.

У нас працуюць вопытныя выкладчыкі і супрацоўнікі, вядомыя вучоныя, якія прыкладаюць максімум намаганняў, каб са сцен універсітэта выходзілі высокакваліфікаваныя спецыялісты, знаўцы сваёй справы, якія будуць памнажаць слаўныя традыцыі БДУ.

Выкладчыкам і супрацоўнікам патрэбна шмат зрабіць для палепшэння пасяховасці, пашырэння навукова-даследчай работы студэнтаў, актывізацыі грамадскай дзейнасці, фарміравання актыўнай жыццёвай пазіцыі моладзі. Гэта асабліва важна ў новым, 1985-м годзе — завяршаючым годзе пяцігодкі, годзе падрыхтоўкі да XXVII з'езда КПСС.

Сёння кожны з нас — выкладчык, супрацоўнік, студэнт — упэўнены, што надыходзячы год прынясе станоучыя вынікі ў барацьбе савецкага народа за мір на зямлі. «Міру—мір! Не—вайне!» Мы далучаем свае галасы да галасоў людзей усіх краін і кантынентаў. На розных мовах гэтыя словы маюць аднолькавы сэнс. У іх — вера чалавецтва ў добрае, радаснае, светлае, працяг жыцця на планеце Зямля. Мір—вось на чым трымалася наша ўчора, трымаецца наша сёння, будзе трымацца наша заўтра.

1985 год — год XII Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Маскве. Гэта накладвае на студэнтаў высокія абавязкі: яны павінны дастойна сустрэць сусветны маладзёжны форум. Патрэбна настойліва працаваць над павышэннем якасці ведаў, расшырэннем кругагляду, працаваць так, каб кожная гадзіна, мінута былі насычаны натхнёнай, творчай працай.

У нашым універсітэце вучацца замежныя студэнты. У надыходзячым годзе яны будуць разам з савецкімі студэнтамі прадаўжаць спасцігаць асновы навукі. Дазвольце горача павіншаваць і іх са святам. Мы ўпэўнены, што, вярнуўшыся на радзіму, яны стануць праваднікамі ідэй дружбы, міру, братэрства і салідарнасці ўсіх народаў свету.

...Незаўважна надыдзе поўнач. Стрэлкі гадзінніка на нейкі момант нібы замруць на самай верхняй кропцы. Прагучыць бой Крамлёўскіх курантаў, і... Прывітанне, год тысяча дзевяцьсот восемдзiesiąт пяты!

Няхай жа стане ён для калектыву універсітэта годам новых велічных здзяйсненняў, годам ажыццяўлення самых запаветных мар!

Няхай заўсёды над планетай будзе мірнае, бязвоблачнае неба! Няхай будуць у Новым годзе толькі выдатныя веды, плённыя навуковыя знаходкі!

З Новым годам, дарагія сябры!

З новым шчасцем!

ПАРТКОМ
РЭКТАРАТ
КАМІТЭТ КАМСАМОЛА
ПРАФСАЮЗНЫХ КАМІТЭТЫ

● НАСУСТРАЧ
40-ГОДДЗЮ
ПЕРАМОГІ

Урок паэзіі:

«НАМ
ПАТРЭБЕН
МІР»

Па-святочнаму ўпрыгожаная зала галоўнага корпуса поўніцца гукамі вядомай усім песні «Я люблю цябе, жыццё». Белакрылая птушка голуб — сімвал міру, — як маці, пяшчотна абдымае зямны шар, аберагаючы яго ад коршунаў — агрэсараў. Пачаўся традыцыйны урок паэзіі «Нам патрэбен мір» падрыхтоўчага факультэта для замежных студэнтаў. Вядзе урок Ларыса Аляксандраўна Валчок. Студэнты чатырох кантынентаў — Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі, Аўстраліі — прадстаўнікі розных дзяржаў гаварылі пра мір.

ГАВАРЫЛІ пра мір палымяна, на цудоўнай павучай мове паэзіі. Гаварылі на рускай мове — мове Леніна, які падпісаў самы першы і галоўны дэкрэт. Дэкрэт аб міры. І нават не верылася, што гэтыя людзі, якія так проста і шчыра размаўлялі на рускай мове, вучаюць яе ўсяго... чатыры месяцы.

Гісторыя нашай Радзімы — вуснамі замежных студэнтаў. Так яшчэ можна было назваць гэты ўрок. Расказ пра жахі другой сусветнай вайны.

Вайна ўварвалася ў жыццё савецкіх людзей раптоўна... 40 гадоў прайшло з часу заканчэння другой сусветнай вайны, самай разбуральнай на зямлі. Але і сёння жыве памяць мільёнаў людзей аб тым страшным часе. Пра цяжкія выпрабаванні вайны, пра блакадныя дні Ленінграда, пра бітву за Маскву — пра ўсё гэта гаварылі замежныя студэнты. Гаварылі як аб блізкім і родным.

З якім болем і гневам спіскаліся кулакі выступаючых, калі размова заходзіла пра агрэсараў, бо амаль што кожнаму замежнаму студэнту зразумела, што такое вайна. Яшчэ і сёння палаюць гарады і вёскі Сальвадора і Лівана, гінуць ні ў чым не павінныя людзі Грэнады і Нікарагуа, Чылі. Льецца кроў людзей, якія змагаюцца за сваю Радзіму.

Чуючы заклікі, бачачы ўпэўненую моладзь — верыцца, што больш ніколі не паўторыцца трагедыя Хірасімы і Нагасакі.

Барацьба народаў Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі за свабоду і незалежнасць, супраць сіл імперыялізму і рэакцыі — сведка таго, што нельга супыніць рух народаў да міру, прагрэсу, справядлівасці.

У заключэнне ўрока быў паказаны дакументальны фільм «Званы Грэнады». Заклікам гучаць апошнія словы:

Няхай жыццё лікуе на
Зямлі,
Пакуль Зямля жывая.

Н. СЕМКІНА,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

— Валерый Гур'евіч, Ваша ўваўленне аб сапраўдным студэнце? Ці тоеснае яно з паняццем «выдатнік вучобы»?

— Пытанне гэта простае і ў той жа час складанае. Я не думаю, што выдатнік наогул і сапраўдны студэнт — гэта адно і тое ж. Але сапраўдны студэнт і сапраўдны выдатнік — гэта паняцці, на мой погляд, тоесныя.

Быць «сераднячком», зразумела, лягчэй: менш затрачваецца сілы, энергіі і г. д. Я думаю, што іменна ад яго, «сераднячка», пайшла ходкая фраза пра так звананага сумнага студэнта-выдатніка і вясёлага, умеючага радавацца жыццю «троечніка».

Уменне добрасумленна працаваць я б вылучыў як галоўную рысу сапраўднага студэнта. Калі прыйшоў у ВНУ, патрэбна працаваць па-сапраўднаму. Гэта твой абавязак не толькі перад грамадствам, але і перад сваім сумленнем.

— Якія рысы характару ўласцівы сапраўднаму студэнту?

— Акрамя працавітасці, нашаму студэнту, на мой погляд, павінны быць уласцівы такія станаўчыя якасці, як грамадзянскасць, маральная чысціня, высокая ўнутраная і знешняя культура, дапытлівасць, прага навізны.

Кожнага студэнта мы павінны навучыць жыць і працаваць па-камуністычнаму. Гэты дэвіз — не прыгожая фраза, а рэальнае патрабаванне сённяшняга дня.

— Валерый Гур'евіч, што не падабаецца Вам у сённяшнім пакаленні?

— Перш за ўсё гэта запозненае станаўленне, наіўнасць пэўнай часткі моладзі, нежаданне працаваць там, дзе гэта патрабуецца грамадству. Для некаторых маладых

людзей так называемыя прэстыжныя і модныя рэчы замяняюць сапраўдныя духоўныя каштоўнасці.

У пэўнай ступені такія негатыўныя з'явы можна, як мне здаецца, растлумачыць тым, што гэтым людзям на іх жыццёвым

асноўным крытэрыі, па якіх студэнт атрымлівае стыпендыю. Ці эфектыўна, на Вашу думку, дзейнічае цяперашняя сістэма размеркавання стыпендыяў?

— Мне здаецца, што не вельмі. Выкажу свой

ТВАЁ
МЕСЦА
Ў ЖЫЦЦІ

Наша пераднавагодняя інтэрв'ю — з дэканам юрыдычнага факультэта Валерыем Гур'евічам ЦІХІНЯЙ. Пасля заканчэння юрфака БДУ імя У. І. Леніна ён працаваў экспертам-крыміналістам, следчым, памочнікам пракурора, пракурорам Ленінскага раёна г. Мінска. У 1973 годзе паспяхова абараніў кандыдацкую дысертацыю. На выкладчыцкай рабоце ва ўніверсітэце працуе з 1974 года.

шляху не сустраўся мудры і добры настаўнік, які дапамог бы выбраць правільныя жыццёвыя арыенціры.

— Якія рысы характару вызначаюць, на Ваш погляд, студэнта-даследчыка?

— Калі сказаць каротка, то гэта захопленасць сваёй справай. Сапраўдны даследчык павінен самааддана працаваць. Трывіяльна ісціна? Магчыма, але гэта ўсё так. Ад частага выкарыстання ісціна, як гаворыцца, не перастае быць ісцінай. Зразумела, не кожны вырастае ў добрага вучонага. Але той, хто ім становіцца, як праўда, умее працаваць па-сапраўднаму.

— Вядома, што якасць вучобы і дысцыпліна —

пункт гледжання: добра было б у якасці эксперыменту ўвесці ва ўніверсітэце (напрыклад, на юрыдычным факультэце) прынцып размеркавання стыпендыяў, заснаваны на так званым брыгадным падрадзе. У адпаведнасці з гэтым прынцыпам стыпендыя налічваецца не кожнаму студэнту, а на акадэмічную групу ў цэлым з улікам агульнай паспяховасці і сацыяльнай актыўнасці студэнтаў гэтай групы. Пры выдатнай вучобе і іншых добрых паказчыках група атрымлівае стыпендыю па вышэйшаму каэфіцыенту, пры пасрэднай вучобе — па мінімальнаму каэфіцыенту. У гэтым выпадку кожны студэнт будзе зацікаўлены ў канчатковым рэзультатаце работы акадэмічнай групы ў цэлым, не

на словах, а на справе ажыццяўляць шэфства над адстаючымі студэнтамі.

Бываючы летам у студэнцкіх будаўнічых атрадах, я неаднаразова задаваў сабе пытанне: чаму тут дысцыпліна вышэйшая, чым у вучэбны час? Таму, што ў СБА студэнты жывуць агульным жыццём, адказваюць адзін за аднаго.

— Што б Вы пажадалі студэнту?

— Умець у жыцці ад розніцы галоўнае ад дробязей. Гэта саслужыць добрую службу і ў час вучобы ва ўніверсітэце, і ў далейшай практычнай дзейнасці.

Студэнт павінен сістэматычна (кожны дзень, кожны час) займацца самавыхаваннем, вучыцца паўсядзённай культуры зносін. Гэта няпроста, але вельмі неабходна.

Студэнт павінен жыць паўнакроўным жыццём: наведваць музеі, тэатры, канцэртныя залы, хадзіць у турпаходы... Патрэбна «адсекчы» тое, чаго ў жыцці быць не павінна.

Кароткая студэнцкая пара — усяго пяць гадоў. А след яна пакідае на ўсё жыццё. Гэта час актыўнага назапашвання ведаў, час выпрацоўкі дакладных ідэйных і грамадзянскіх пазіцый.

Напярэдадні Новага года я хацеў бы ад усяго сэрца павіншаваць усіх выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў універсітэта з надыходзячым святам. Хай будзе ён шчаслівым, радасным і светлым, год тысяча дзевяццот восемдзесят пяты!

Інтэрв'ю правялі
М. ЧУДАКОВ,
Н. САХАНЧУК.

ЗА УДЗЕЛ у будаўніцтве першай чаргі Мінскага метрапалітэна студэнт ІV курса гістарычнага факультэта Ігар Мяжуеў (у цэнтры) узнагароджан медалём «За працоўную адданасць». На яго будаўніцтваўскай куртцы шмат адрасоў ударных будоўляў. І хоць сёння на вуліцы кружыць пераднавагодняя завяржэнка, а Ігара і яго таварышаў ужо хваляюць пытанні будучага трэцяга працоўнага семестра. Фота А. Валашына.

Тамара МИХАЛЬЧУК,
аспірантка

Новогодняя
сказка

Смеялась выюга надо мной,
Ловушки ставил гололёд.
Ворона каркнула:

«Одной Грустить придется целый год».

Вокруг огни нарядных елок,
А на щеках—слезинок соль,
А в сердце—тысячи иголок.
И вдруг ко мне пришла Ассоль.

Пришла — дохнуло морем звонким,
Сверкнула снежной чистой.
Такая бледная и тонкая,
Но сильная своей мечтой.

А ей неслась вдогонку ругань,
И свист, и болтовня,
и злость.
О, моя смелая подруга,
О, сказочный, желанный гость!

Ты, растопив на сердце льдинку,
Мне принесла из звездных снов

Кораблик в маленькой корзинке
И свет от алых парусов.

ДЗЕНЬ ПЕРШЫ.

Моцна трымаючыся за маміну руку, шасцігадовая Волечка баяліва пераступіла парог. Велізарная прастора спартыўнай залы была заліта сонеч-

ным святлом. Дзяўчынкі, трохі старэйшыя за яе, лёгка, як гэтае залацістае святло, плаўна рухаліся пад музыку. І здавалася, што рукі і гукі зліваліся ў адзінае цэлае.

Гледзячы на іх, Оля адчула сябе нязграбнай «таўштушкай», ёй захацелася ўцячы з залы...

Хто мог падумаць, што гэты дзень стане для яе адным з самых важных у жыцці.

ТРЭНІРОВАЊКІ не падабаліся. Аднастайныя: бег, скачкі, размінкі ля шведскай сценкі — яны стамлялі і не прыносілі задавальнення.

Калі б не маці (дарэчы, першы майстар спорту па мастацкай гімнастыцы ў Беларусі),

даводзіць да канца, — лічыла дзяўчына.

У пачатку 1977 года Кісялёва была ўключана ў зборную рэспублікі, а ў 1980 годзе ёй прапанавалі паспрабаваць свае сілы ў групавых выступленнях на чэмпіянаце СССР. І тут яна сустрэлася з новымі цяжкасцямі.

— Калі ў індыўідуальных выступленнях спартсменка можа зробленую памылку непрыкметна выправіць, то ў група-

шы на выдатна ўсе экзамены і паспяхова абараніўшы дыплом мастака, скончыла школу з залатым медалём.

А потым зноў былі экзамены. Уступныя. На факультэт журналістыкі...

ДЗЕНЬ ДРУГІ.

...Разам з сяброўкамі па камандзе Вольга Кісялёва ўвайшла ў залу. Велізарная прастора яе была заліта святлом неонавых лямпаў і пражэктараў. Ля памосту і трыбун мігалі чырвоныя вочкі тэлекамер. Шчоўкалі фотаапараты карэспандэнтаў. У Вольгі на імгненне паявілася пачуццё няўпэўненасці. Як у дзяцінстве. Аб чым думалася! Цяжка ўсё выказаць...

«На памост выклікаецца...» І ўжо недзе далёка, недасягальна далёка засталіся шматлікія трэнеры пад кіраўніцтвам заслужанага трэнера СССР Віктара Іванавіча Сяргеева, якога дзяўчынкі ў секцыі пяшчотна звалі сваім другім бацькам.

...Праз некалькі дзён гледачы спорткомплексу ў Вене апладзіравалі камандам-прызёрам. На гэтых спаборніцтвах — чэмпіянаце Еўропы 1984 года — савецкія гімнастыкі заваявалі сярэбраныя медалі. Свой уклад у перамогу ўнесла і Вольга.

В. Кісялёва, студэнтка першага курса журфака, нядаўна вярнулася ў Мінск і яшчэ, па яе словах, не паспела як след прывыцацца да будняга факультэцкага жыцця. У спорце ж, нягледзячы на дасягнутыя поспехі, яна па-ранейшаму лічыць сябе вучаніцай.

— І зараз не магу паверыць, — дзеліцца ўражаннямі Вольга, — што выступала на чэмпіянаце Еўропы, спаборнічала з зоркамі сусветнай гімнастыкі. Я ведаю, што яшчэ шмат чаму патрэбна вучыцца, шмат у чым удасканальвацца. Планы ж на бліжэйшы час у мяне таксама не з простых — як маю лепш здаць першую сесію.

**Т. СЯМЁНАВА,
Ж. МІХАЙЛАВА,
студэнткі факультэта
журналістыкі.**

Два дні Вольгі КІСЯЛЁВАЙ

Вольга б даўно ўжо кінула займацца, але мама настойвала на трэнероўках.

Дзяўчынцы ж больш падабалася сядзець дома ва ўтульным крэсле ці маляваць. А яшчэ яна любіла марыць. І патаемна бачыла сябе на балетнай сцэне.

Праз год Вольга Кісялёва стала вучніцай першага класа Мінскай школы № 26, школы з мастацкім ухілам. Перад ёй адкрыўся цудоўны свет мастацтва, гармоніі, прыгажосці... Нечакана для сябе яна знайшла ўсё гэта і ў гімнастыцы. Гімнастыка становілася для яе працягам мастацтва. Цяпер пасля заняткаў яна ўжо спяшалася ў гімнастычную залу спартыўнага таварыства «Спартак».

Трэнеры пачалі захапляць. Рухі становіліся ўсё больш мяккімі і грацыёзнымі. Трэнеры хутка выдзелілі гэтую сціплую, старанную дзяўчыну. Усё часцей і часцей яна ўдзельнічала ў розных спаборніцтвах.

Спартыўным поспехам спадарожнічалі і поспехі ў школе. На зборы і спаборніцтвах Вольга брала кнігі і кожную вольную хвіліну аддавала вучобе. Таму, звычайна, на занятках адказвала выдатна.

— Можна ўсё паспець, калі ёсць жаданне. Галоўнае, усё

вых — памылка адной гімнастыкі не можа не адбіцца на канчатковым выніку каманды. Ёсць цяжкасці і чыста псіхалагічнага плана. Уявіце сабе, шэсць амаль незнаёмых дзяўчат з розных гарадоў, якія за 2—3 месяцы павінны дасягнуць такога ўзаемаразумення, каб стаць як адно цэлае. А ў кожнай свой характар, свой стыль, нават свае погляды на гімнастыку.

Выступленне на тым чэмпіянаце для каманды БССР аказалася няўдалым, і Вольга працягвала выступаць з індыўідуальнай праграмай.

У 1981 годзе ёй прысвоілі званне майстра спорту, а ў 1983 годзе яна перамагла на кубку БССР.

...Набліжаліся выпускныя экзамены. Для кожнага дзесяцікласніка — гэта самыя напружаны час, час выпрабаванняў. Для Вольгі ж гэтыя выпрабаванні аказаліся асабліва адказнымі. Іменна ў гэты час яе збіраюцца ўключыць у састаў зборнай СССР па мастацкай гімнастыцы ў групавых выступленнях.

Павялічылася колькасць трэнёравак. Экзамены давалася здаваць экстрэмам: 7 прадметаў за пяць дзён. Настаўнікі пабляжак не рабілі, пыталіся строга. Вольга Кісялёва, здаў-

Алена і Васіль Ляшэнкі:

«ДАЗВОЛЬЦЕ ЗАПРАСІЦЬ...»

У адпаведнасці з рашэннем Міністэрства культуры СССР савецкая дэлегацыя ў саставе члена журы Т. А. Пятрэйкіса (Літоўская ССР, г. Каунас) і танцавальнай пары міжнароднага класа А. У. Ляшэнкі і В. Д. Ляшэнкі (БССР, г. Мінск) прыняла ўдзел у IV Міжнародным конкурсе выканаўцаў бальных танцаў «Русе-84», які праходзіў у Народнай Рэспубліцы Балгарыі.

МУЗЫКА загучала нечакана. Асцярожныя, але выразныя гукі вальсы прымуслі адразу змоўкнуць залу. Ён упэўнена падышоў да яе. «Дазвольце...» Яна злёгка нахіліла галаву, хутка падняла яе. Яны зрабілі некалькі крокаў насустрач адзін аднаму і — сустрэліся іх вочы. Не адрываючы позірку, яна нясмела паклала яму на плячо руку. Гукі вальса захапілі і закружылі, і закружылі...

Яны ўжо не танцавалі, а ляцелі, ляцелі, не адчуваючы пад сабою ног і таго зямнога прыцягнення, якое пакідала іх на гэтай паркетнай падлозе. Былі яны і быў іх танец, іх захапленне, іх радасць, іх часцінка жыцця...

— Ты ведаеш, а я ўспомніў нашу апошнюю трэнероўку.

— Дзіўна, а я думаю пра першую. Памятаеш, як нясмела прыйшлі мы тады ў Палац культуры трантарнага завода. Спадабалася...

— Імкнуліся заняты фізікай разнастаіць нечым. Яшчэ раз пацвердзіць ісціну: «Кожны фізік — у душы сваёй лірын». Але я ўжо тады, пяцікурснікам радыёфізічнага факультэта, вельмі жадаў, каб бальныя танцы сталі для нас з табой не проста захапленнем.

— Так, і ўжо прайшло сем гадоў. Дзе мы толькі не пабывалі за гэты час! Дэбютавалі ва ўніверсітэце на кубку БДУ, дзе сталі пераможцамі па лаціна-амерыканскіх танцах, а потым былі Таганрог, Гомель, Тарту, Ціраспаль, Клайпеда, Каунас...

— Але, Алена, згадзіся, для нас з табой была важнай зусім не геаграфія паездак, а тое, што мы здольны, умеем. У Рызе, дзе мы дэбютавалі на першынстве краіны, занялі толькі семнаццацата месца, але я сказаў сабе: «Мы абышлі чатырнаццаць пар. Хіба гэта не поспех?» Поспех нараджаецца працай, і мы павінны працаваць. І хоць танцы патрабуюць шмат часу, шмат сіл, я аб гэтым не шнадаю.

— Бываюць такія моманты, калі прыкладваем апошнія намаганні. Калі пасля напружанага працоўнага дня ва ўніверсітэце да поўначы затрымліваемся ў Палацы культуры такстыльшчынаў, дзе трэнеруемся пад кіраўніцтвам Міхаіла Паўлінава (дарэчы, таксама фізіка, кандыдата фізіка-матэматычных навук). У такія мінуты хочацца кінуць усё, але стома пройдзе, а работа ляжа ў аснове поспеху. Самым галоўным тут я лічу умненне разумення адзін аднаго, спакойна адносіцца да памылкі партнёра, і ў саты раз паўтараць адзін і той жа рух. Нездарма гавораць:

«Прагрэс любой пары вызначаецца яе вытрымкай на парнеце».

— А яшчэ, памятаеш, як мы пачыналі? Як снелтычна ставіліся да нашай пары. Маўляў, позна ўжо, ды і рост не падыходзіць (розніца паміж ростам партнёра і партнёршы 24 сантыметры, што ў бальных танцы лічыцца занадта вялікім разрывам).

— Затое цяпер здзіўляюцца. Як радыёфізікі, зусім не прафесіяналы, змаглі дасягнуць такіх поспехаў, сумяшчаючы работу, трэнероўкі, конкурсы.

— А наб ведалі, што і нацыямы шыем самі.

— І што сямейных клопатаў хапае.

— Проста трэба нешта вельмі любіць, тады знойдзецца і час, і ахвота, і жаданне.

— Ды і наогул сучаснаму чалавеку неабходна прыгожа і правільна танцаваць. Бальны танец дае для гэтага ўсе магчымасці. А што можа прапанаваць сёння дыскатна — павольны танец, хуткі танец, павольны танец, хуткі танец... І часцей за ўсё гэта зводзіцца да простых рухаў. Хаця танец па сутнасці сваёй невычарпальны. Праз танец ты выражаеш сваё асабістае «я», унутрана зліваешся з музыкай. Дзеля гэтага варта займацца ім кожны дзень.

— Я думаю, што ва ўніверсітэце воем з дзесяці чалавек займаліся б бальнымі танцамі. Спрабавалі ўжо адкрыць пры факультэце грамадскіх прафесій аддзяленне бальных танцаў, але няма месца, дзе можна было б рэпэціраваць...

...А вальс усё кружыў іх і кружыў. Алена і Васіль Ляшэнкі танцавалі свой апошні на гэтым конкурсе танец — паказальны танец савецкіх харэ-

ографу Вольгі і Уладзіміра Андрукіных — «Рускі вальс», створаны на матыў народнай песні «Однозвучно звенит колокольчик». За выкананне гэтага і яшчэ чатырох танцаў міжнароднай праграмы (павольны і хуткі факстроты, ча-ча-ча і джайз) Алене і Васілю быў уручаны спецыяльны прыз конкурсу.

З Русе Алена і Васіль Ля-

шэнкі ад'язджалі пераможцамі не толькі таму, што занялі гарнавае пятае месца сярод 16 танцавальных пар з 10 краін Еўропы, але і таму, што яны яшчэ раз даказалі самі сабе: «Мы можам». А ці не гэта галоўная перамога?

**А. МАТУСЕВІЧ,
наш кар.
НА ЗДЫМКУ: танцоўца
Алена і Васіль ЛЯШЭНКІ.**

Адміністрацыя
Лірычна-
Іранічнага
Факультэта
віншуе сваіх
чытачоў
з Новым
годам!

Гэта здарылася яшчэ ў той час, калі я не быў вечным. Проста студэнтам першага курса. Яшчэ не такім давядчаным, здагадлівым, прадбачлівым...
А справы склаліся такім чынам, што патрэбна было здаваць экзамен. Самы першы. Рыхтаваўся, вядома, не тое, што зараз, а сумленна — тры дні і тры ночы запар. Нават перад люстэркам рэпэціраваў. Карацей, ведаў, як мне здалося, на запасіў дастаткова.

І вось я на факультэце. Набліжаюся ўздоўж калідора да аўдыторыі. Раптам перада мной узнікла постаць майго сябра Калошына, трэцякурсніка. Ён выглядаў, мякка кажучы, незвычайна: апрануты ў ружовую касаваротку навыпуск, падпярзаны зверху вузенькай сырамятнай папрукжай, і ў ботах «гармонікам». Амаль што выліты горкаўскі Чалкаш.

— Што з табой? — не стрываўся я.

— Гэта? — тузануў Калошын сябе за каўнер касавароткі. — Гэта мы сёння літаратуру рубяжа двух стагоддзяў здаём...

— А якая тут сувязь паміж літаратурай і тваім... гм... гм... убрэнствам?

— Ну ты даеш, дзівак-чалавек... Хто ж ідзе да прафесара Атавізмавай, не апрануўшы касаваротку пад стыль і час эпохі, што вывучалася? Вунь, зірні!..

Я зірнуў. Ля вокан і паўз сцяну групамі і паасобку гаманілі паміж сабой і пільна ўчыталіся ў пухлыя канспекты студэнты з групы Калошына, апранутыя таксама, як і ён, «а ля Чалкаш» рубяжа двух стагоддзяў.

— І што, вы так пад кожны гістарычны перыяд апранаецеся? Цікава было б пабачыць, як вы здавалі антычную літаратуру або гісторыю першабытнага грамадства...

— Не, ты нічога не зразумеў, — расчаравана махнуў рукою Калошын. — Ведаеш, у гэтай справе самае галоўнае — дазнацца пра густ выкладчыка. Вось, напрыклад, наш дацэнт-філосаф Дэтэрмініраў не трываў студэнтаў на заліку, калі шкарпэткі і

● А БЫЎ ВЫПАДАК...

Вось такая «румба»...

кашуля былі аднаго колеру. Дарэчы, ты, здаецца, зараз да Ягоравіча на іспыт ідзеш?

— Так, — адказваю.

— Ты што ж, зусім звар'яцеў? Хто ж гэта да Ягоравіча такім бадзёрым крокам шыбуе? Ды выглядаеш ты такім асілкам, нібыта толькі сёння зранку адолеў Івана Паддубнага... Ягоравіч такіх не любіць. Яму больш да спадабы худыя ды змарнелыя, каб жальбу выклікалі... Такія ў яго яшчэ на нешта могуць разлічваць. А табе з твайёй геркулесаўскай постацю нават тройка, як кажуць, не свеціць...

Упэўненасць, з якой Калошын паведаміў гэты «сакрэт», а таксама касавароткі, што абступілі нас і згодна заківалі галавамі ў знак поўнага пагаднення, канчаткова збілі мяне з панталыку.

— Дык што ж мне зараз рабіць? — разгублена запытаўся

я, абводзячы ружовыя касавароткі позіркам спуджаннага зайца.

— Мне здаецца, выйсце толькі адно, — падаў голас нейкі суб'ект у акулярах.

— Якое? — у мяне паявілася надзея.

— Дастаткова простае, — быў адказ. — Тваё выратаванне — толькі танец «румба».

— І што, я павінен яго танцаваць?

— Ды не, — працягваў той, што ў акулярах, — яго танцаваць будзем мы.

— А я?

— Ты будзеш у гэты час на падлозе, тварам да паркету.

— ??

— Так, а мы будзем выконваць «па» на тваіх плячах. Мяркую, што пяць-сем хвілін нам хопіць.

вадаём паблізу, ды вельмі брудны. Думаем летам будапрад з добраахвотнікаў сфарміраваць ды пачысціць.

Дзед Мароз: Што ж, пойдзем далей.

(Стукаюцца ў пакой 1307-а. ім адкрывае Аляксандр Уладзікін).

Снягурна: Ой, свята, а ў пакоі зусім не прыбрана.

Уладзікін: Як бачыць.

Дзед Мароз: І шкло разбіта. Чаю не ўставіце?

Уладзікін: Часу няма.

Дзед Мароз: Выдзелі ім, Снягурна, вядро, анучы ды шкла ліст.

ДЗЕЯ ІІІ.
(Дзед Мароз і Снягурна спускаюцца на дванаццаты паверх).

Дзед Мароз: Ох і стаміўся я ўжо. Нейкія ж няветлівыя жыхары ў гэтым інтэрнаце.

Снягурна: І сапраўды, Уладзімір Капшай нагрубіў. Нагру-

— Для чаго?
— Каб ты стаў выглядаць, як той тып студэнта, які падабаецца Ягоравічу.

Аргумент быў важкі. Другога варыянту ніхто не здолеў прапанаваць. Што было рабіць?

...Выходзячы з аўдыторыі, дзе адбываўся экзамен, я яшчэ адчуваў на сваіх лапатках і парэбрах вынікі сяброўскай «румбы», не гаворачы ўжо пра вопратку, якую наогул можна было здаваць на талон набыцця дэфіцытнай літаратуры. Затое ў залікоўцы Ягоравіч толькі што вывеў сваім неразборлівым почэркам такое сакавітае «добра». Але я так і не зразумеў: ці то ад жалю, ці сапраўды за трывалыя веды?

В. АУТОРАК.

прыходзіць заўтра раніцай у сем гадзін. А зараз я адпачываю (і так раптам, як пачаў гаварыць, змоўк).

(Дзед Мароз і Снягурна выходзяць.)
АКТ ТРЭЦІ. ДЗЕЯ І.

(Дзесяты паверх. Ленінскі пакой. У пакоі вельмі холадна. Тут праходзіць сход студсавета: «Аднанам падрыхтоўку на надыходзячае свята Новага года»).

Міхаіл Гаўрылін: Сёння ў нас пытанне адно: Новы год блізка. Патрэбна правесці конкурс на лепшае афармленне паверхаў. Так, хто ўвойдзе ў гэтую камісію? (Маўчанне). Ну, добра ўжо. Света, Іра, Толя і ты таксама. Далей неабходна прайсці і высветліць, хто застаецца тут на Новы год. Арганізаваць віншавальную групу, дзе будзе Дзед Мароз і Снягурна. Андрэй Андрушын, ты будзеш Дзедам Марозам? Снягурку падбаром. А хто будзе Феей ёлку прыбраць? Віця, ты паедзеш дамоў? Ну, талы ўказанні дасі. Во, Толя, ты гэта зробіш. А хто назаўтра раніцай хол будзе прыбраць? Ігар, у цябе шмат штрафнікоў? З нашага боку будуць дзяўчаты. (У дзверы ляпаюць, але студсавет на гэта ўвагі не звяртае).

Так, а аператыўны атрад? Дзевяць чалавек. Малавата. Ну добра, я сам пагавару. А Наташа ўжо што-небудзь на газету наскрэбла? Во, а хто дзяжуріць будзе? Ну добра ўжо, барані з паверхаў усіх, і хай сядзяць. Бародзіч музыку робіць, патрэбна грошы выдзеліць.

(У гэты час расчыняюцца дзверы і на парозе паяўляецца Дзед Мароз з ужо значна лягчайшай торбай і Снягурна, Радаецца бой нурантаў).

Дзед Мароз: З Новым годам!

Снягурна: З Новым ішчасцем! (Далей — нямая сцена павадле Гоголя).

ДЗЕДА МАРОЗА І СНЯГУРКУ ПА ІНТЭРНАТУ № 3 СУПРАВАДЖАЛА

А. ХІТРАЯ.

● СЦЭНЫ З ЖЫЦЦЯ

ВЕРАГОДНЫЯ ПРЫГОДЫ
Дзеда Мароза і Снягурачкі,

АБО ПРА ТОЕ, ЯК У АДНЫМ ІНТЭРНАЦЕ ПРАЗАСЯДАЛІ НОВЫ ГОД

ДЗЕД МАРОЗ.
СНЯГУРКА.
МІХАІЛ ГАЎРЫЛІН — старшыня студсавета.
АЛЯКСАНДР УЛАДЫКІН — асоба незразумелая.
ВЯЧАСЛАЎ ГОМАЎ — асоба загадкавая.
ВАХЦЁР.
ЖЫХАРЫ ІНТЭРНАТА.

ДЗЕЮЧЫЯ АСОБЫ:

лачы торбу. Ля стала вахцёра спыняюцца. Умомант знікае дзяжурны).

Вахцёр: (крыху разгублена) Вы да каго-небудзь прайсці хочаце?

Дзед Мароз: Ды вось... ведаецца... Мы тут усіх жыхароў прыйшлі са святам павіншаваць.

Вахцёр: (сам сабе) Так, так. Што ж гэта я пытаюся... (Да гасцей): А вы, гэта, праходзіце. Я ўжо дзяжурнага паслаў. Ён хутка студсавет зьбярэ. Вы ўжо выбачайце — месяц газет не атрымліваем. Думалі, заўтра прыйдзеце. А вы прысядзьце. Зараз мы, хутка.

Дзед Мароз: Ды не, няма нам калі расседжвацца: спраў багата. Во (паказвае на торбу) тут падарункі. Пойдзем віншаваць.

(Дзед Мароз і Снягурна падыходзяць да ліфта. Абгледзеўшы чаргу, завяршыць якую ім трэба, прымаюць рашэнне).

Дзед Мароз: Ты ведаеш, мы, тут стоячы, і свята прамаргаць можам. Давай лепш пешшу.

(Дзед Мароз і Снягурна падымаюцца на трынаццаты паверх).

ДЗЕЯ ІІ.
Снягурна: Дзядулечка, але ж тут і пах, нібыта чорт свае лапы смаліў.

Дзед Мароз: Не, відаць, нейкая кабета пірог святочны пях-

дзяўчат у 1314-6 пакой заходзілі.

Дзед Мароз: Да тых, што ложкамі разабралі і на адных сетках спяць?

Снягурна: Так, так. Памятаеш, у іх яшчэ фрамуга была разбіта. Цікава, як яны жывуць зараз? Давай зойдзем.

(Заходзяць. Іх сустракаюць тыя ж дзяўчаты наля тых жа разабраных ложкаў).

Дзяўчаты: А, гэта вы зноў. Дзед Мароз: Ды вось зайшлі паглядзець, як жывяце.

Дзяўчаты: А нішто сабе.

Снягурна: Але ж у пакоі надта холадна.

Дзед Мароз: Тут бы мне толькі жыць.

Дзяўчаты: Хіба ж наша віна ў тым, што мы тут жывём, а не камандант, у якога на ўсе пытанні адзін адказ: «Няма».

(Снягурна дастае з торбы ліст шкла).

Снягурна: Ну дык вось вам ад нас падарунак на навагодняе свята.

(Дзяўчаты ўзрадавана паглядаюць адна на другую. Гасці выходзяць).

Снягурна: А давай у гэты пакой зойдзем.

(Падыходзяць да пакоя 1313-а. Дзверы адчыняе Юнан).

Дзед Мароз: Са святам вас, хлопцы. Ну, расказвайце, як жывяце.

Юнан: Зрабілі рамонт у пакоі, абжыліся крыху. Здаецца, надрэнна.

біў — і не знайся. Але, дзядуля, што гэта за «док...ументацыя»?

Дзед Мароз: «Док» — гэта спецыяльнае партовае збудаванне для агляду і рамонт, а бывае, і для будаўніцтва суднаў. А вось што такое «ментацыя» — не ведаю.

Снягурна: Ха-ха-ха, я зразумела. Тут павінна вісець «Документацыя». Так яно і ёсць. (Пакуль Дзед Мароз аглядаў паперы на дошцы, Снягурна ўжо высначыла з кухні).

Снягурна: (усхвалявана) Была бяда...

Дзед Мароз: Што, што здарылася?

Снягурна: Мы ботаў гумавых не ўзялі. А тут вада праз кран як шуганула. Ракавіна забіта, дык яна ўсю падлогу заліла. Тут толькі ў ботах і хадзіць.

Дзед Мароз: Ну нічога, не турбуйся, мы ім пасылку прышлём.

(Заходзяць у пакой. Юнані устаюць з ложкаў. Адзін застаецца ляжаць нерухома).

Дзед Мароз: Добры вечар. Са святам вас!

(Хлопцы дружна адназваюць на прывітанне).

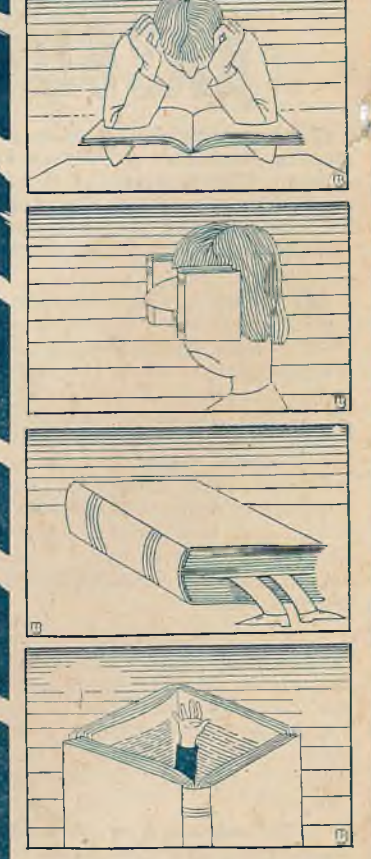
Снягурна: А гэта хто такі? Што з ім такое? (Убон, Дзіван нейкі; у насціме пад гальштук на ложку, пакрываюць накрыты, разваліўся).

Юнан: Гэта Вячаслаў Гомаў. Ён адпачывае.

Снягурна: Але ж нейкі незвычайны адпачынак у яго.

Дзед Мароз: Чалавеча, можа з табою што здарылася, можа хвароба да цяба якая прыстала? Скажы — дапаможам.

Снягурна: Во, Дзед Мароз тут. (Гомаў маўчыць, прысутныя перагледваюцца).

Абшчанні на 1985 год вечных двоешнікаў адлюстраванні В. Пяскоў.

БЕЛАРУСКІ
УНІВЕРСІТЭТ

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга Друкарня выдавецтва
ЦК КПБ.
Зак. 29. АТ 10617.
27 снежня 1984 г.

220080, МІНСК-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-
НЫ КОРПУС, п. 3.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
В. П. ВАРАБ'ЁУ